

ΙΣΤΟΡΙΚΟ - ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ - ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ - ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ - ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟ

ΣΧΩΡΙΑΔΕΣ

ΠΩΓΩΝΙΟΥ

χθές - σήμερα - αύριο

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ - ΕΤΟΣ 2ο - ΤΕΥΧΟΣ 8ο - ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2005

8

Άποψη της Νεμέρτσκας και του χωριού μας από το Χλωμό.

ΣΧΩΡΙΑΔΕΣ ΠΩΓΩΝΙΟΥ

χθές-σήμερα-αύριο

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΕΤΟΣ 2ο
ΤΕΥΧΟΣ 8ο
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ-ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2005
ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΝΤΥΠΟΥ: 7346

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ: ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ ΣΧΩΡΙΑΔΙΤΩΝ
“Η ΓΕΝΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ”
Έτος Ιδρύσεως 1769
στην Κωνσταντινούπολη
Διεύθυνση: Φιλελλήνων 12, Ραφήνα
τηλ. 6948-969162

Εκδότης
ΩΜΑΣ ΝΑΚΑΣ

Ηλεκτρονική Επεξεργασία
Γενική Σχεδίαση Περιοδικού
ΓΙΩΡΓΟΣ ΝΑΚΑΣ

Ομάδα Σύνταξης
ΓΕΡΟΝΤΙΣΣΑ ΜΑΡΙΑ-ΕΛΕΝΗ ΚΑΛΕΜΗ
υπεύθυνη σύνταξης κειμένων και
αρθρογράφος
πνευματικής - μορφωτικής στήλης

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΑΜΠΕΡΗΣ
υπεύθυνος επικοινωνίας με
τους συμπατριώτες μας στη Αμερική

ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ ΜΠΕΝΤΟΥΛΗΣ
υπεύθυνος επικοινωνίας με τους
συμπατριώτες μας στα Τίρανα
& ιστορικός αρθρογράφος

ΑΛΚΗΣ ΝΤΑΛΕΣ
υπεύθυνος για την παραλαβή,
και δακτυλογράφηση κειμένων

ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΛΩΛΗΣ
υπεύθυνος ενημέρωσης του περιοδικού
για θέματα επικαιρότητας

ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΝΤΑΖΟΣ
υπεύθυνος για την ολοκλήρωση
στατιστικών στοιχείων και διευθύνσεων

ΘΕΟΦΑΝΗΣ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ
υπεύθυνος επικοινωνίας με τους
συμπατριώτες μας στη Θεσσαλονίκη

Εξώφυλλο:
Φωτογραφία του Αλέκου Ντράζιου
από το Χλωμό

Περιεχόμενα

>>> Εκλογές για Νέο Δ.Σ. Αδελφότητας 26/3/2006 3

-Εισαγωγή πρόεδρου Θωμά Νάκα.

>>> Οι Σχωριαδίτες της Αμερικής 4-7

-Ευδοξία Γ. Κούμπη.

-Φάνης Μήλιας, 50 χρόνια έγγαμου βίου.

-Οικογένεια Λίτση.

-Βασίλης (Λάκης) Ντούρος.

-Γιώργος & Ευδοξία (Βάγιου) Τσάκα.

-Νικόλαος Αηδόνης.

-Ηλίας Ευαγγέλου & Μαριάνθη Ευαγγέλου.

>>> Προσφορές 8

-Οικονομική στήριξη της προσπάθειάς μας.

>>> Ανασκαφές στο αρχείο της Αδελφότητας 9-16

-Η προσπάθεια για την ανέγερση της εκκλησίας μας.

-Η Αλληλογραφία του Γιάννη Τσαμπέρη & της
Γερόντισσας με τους Σχωριαδίτες της Αμερικής.

>>> Φώτο-ΣΧΩΡΙΑΔΕΣ του χθες 17-21

-Φωτογραφίες μιας άλλης εποχής.

>>> 1992. Πανηγύρι στα χωριά του Πωγωνίου. 22-23

-Άρθρο του ιερέα
Χρήστου Μάτσια
από τα Γιάννενα.

>>> Η παράδοση σβήνει στο Πωγωνί 24-25

-Άρθρο του Νικολάου Αηδόνη από την Αμερική.

>>> Η στήλη της Γερόντισσας 26-27

-Η Αγωγή των παιδιών.

>>> Πως γνώρισα την οικογένεια Βαβάκου. 28-29

-Άρθρο του Συνταξιούχου
Δάσκαλου από την Πολύτσιανη
Θεοφάνη Ζώτου.

>>> Διάφορες Ιστορίες 30

-Ο ΘΕΟΣ Ο ΤΟΥ ΣΠΗΛΛΑΙΟΥ

-Γνωμικά Γρηγορίου του Θεολόγου

-Τα χρόνια που έζησαν οι 15 πρώτες γενεές στη γη.

>>> Σχωριαδίτικο Λεξιλόγιο 31

-Η δική μας διάλεκτος.

Αγαπητοί συγχωριανοί και αναγνώστες του περιοδικού.

Τον Μάρτιο του 2006 κλείνουν 2 χρόνια από την εκλογή του υπάρχοντος Διοικητικού Συμβουλίου της Αδελφότητας.

Στην περίοδο αυτή το Δ.Σ. και εγώ σαν πρόεδρος κάναμε μεγάλες προσπάθειες και καταφέραμε να αποδείξουμε πως μπορούμε να αναδείξουμε το χωριό μας και τις αξίες του. Τα έργα που έγιναν, τα χρήματα που εισπράχτηκαν και το περιοδικό είναι οι δείκτες της επιτυχίας. Σίγουρα και συλλογικά και προσωπικά το κάθε μέλος του Δ.Σ. μπορούσαμε να κάνουμε περισσότερα.

Σύμφωνα με το Καταστατικό της Αδελφότητας κάθε 2 χρόνια θα πρέπει να διεξάγονται εκλογές για την ανάδειξη Νέου Διοικητικού Συμβουλίου. Γι' αυτό στις 26 Μαρτίου 2006, ημέρα Κυριακή και ώρα 12:00 το μεσημέρι στο εστιατόριο «Αθήναιον» στην Ομόνοια θα γίνει Γενική Συνέλευση της Ολομέλειας. Παρακαλούμε στην συμμετοχή όλων σας.

Γι' αυτήν την περίοδο ευχαριστώ όλους εκείνους που στήριξαν την προσπάθειά μας και προτείνω στο Νέο Διοικητικό Συμβούλιο να μετέχουν πρόσωπα που μπορούν και θέλουν να προσφέρουν. Η παλιά ταχτική που προτείνουμε πρόσωπα τα οποία δεν έχουν την ευχέρεια, παρά την θέλησή τους, να βοηθήσουν είναι λάθος. Θα πρέπει από μόνος του όποιος επιθυμεί να δηλώσει συμμετοχή.

Εγώ προσωπικά σας δηλώνω πως αποχωρώ από πρόεδρος και δεν θα συμμετάσχω στο επόμενο Διοικητικό Συμβούλιο λόγω επαγγελματικών υποχρεώσεων. Θα είμαι όμως πάντα στη διάθεση του Δ.Σ. για οτιδήποτε αφορά το χωριό.

Σας ευχαριστώ

Ο πρόεδρος της Αδελφότητας

Θωμάς Νάκας

Ανακοίνωση:

Την Κυριακή στις 26 Φεβρουαρίου 2006 και ώρα 13:00 θα γίνει η **Κοπή της Πίτας** της Αδελφότητας στο κέντρο "ΤΟ ΤΖΑΚΙ" στους Αμπελόκηπους.

Υπεύθυνοι για την οργάνωση: Άλκης Νταλές, Λεωνίδας Γκίκας, Γρηγόρης Μπάντος και Κώστας Παντάζος.

Οι Σχωριαδίτες της Αμερικής

— Αγαπητέ συγχωριανέ κύριε Θωμά Νάκα,

Εύχομαι η επιστολή μου να σας βρει με υγεία και οικογενειακή ευτυχία. Σας συγχαίρω για το περιοδικό σας «ΣΧΩΡΙΑΔΕΣ» το οποίο το θεωρώ σαν το Ευαγγέλιο του χωριού μας . Εύχομαι να σας δώσει ο Θεός κουράγιο να το συνεχίσετε αυτό το θαυμάσιο έργο για το καλό του χωριού μας Σχωριάδες. Ήταν πάντα η σκέψη και η ψυχή μου για ολόκληρη ζωή 62 χρόνια μακριά του. Σας στέλνω και ένα μικρό δώρο 100\$ για το περιοδικό να δώσετε τα σέβη μου στον Έλληνα δάσκαλο του χωριού μας Θωμά Κούκουρα Λώλη.

Συγχαίρω όλους που συνέβαλαν και βοήθησαν το βασανισμένο χωριό μας Σχωριάδες. Ο Θεός και η Μήτηρ Του Κυρίου Παναγία να τους δώσει πολλά χρόνια και υγεία.

Με πατριωτική αγάπη
Ευδοξία Γεωργίου Κούμπη

— Αγαπητέ Θωμά,

Πήρα αυτά που παρήγγειλα και σας ευχαριστώ πάρα πολύ. Σας στέλνω μερικές φωτογραφίες που βγάλαμε στο πανηγύρι που μας έδωσε η κόρη μας Stefani για τα 50χρόνια παντρεμένη . Άμα έχετε μέρος στο περιοδικό βάλτες να μας δούνε όλοι συγγενείς και φίλοι μας από το αγαπημένο μας χωριό Σχωριάδες.

Και τώρα θέλουμε να ευχηθούμε σε όλους τους Σχωριαδίτες Καλά Χριστούγεννα και Ευτυχές το Νέο Έτος 2006.

Και πάλι Θωμά σε ευχαριστώ για όλα αυτά που κάνεις , χαιρετισμούς σε όλη την οικογένειά σου.

Φάνης Μήλιας

Υ.Γ Αυτά είναι \$100 για τη συνδρομή του περιοδικού 2006 .

Ο εορτασμός των 50 χρόνων γάμου του Φάνη με την Ιφιγένεια

Φωτο 1: Ο Φάνης, η Ιφιγένεια και τα εγγόνια τους

Φωτο 2: Ο Φάνης και η Ιφιγένεια με τον ιερέα της ενορίας τους

Φωτο 3: Οικογένειες Φάνη και Παναγιώτη Μήλια

Οι Σχωριαδίτες της Αμερικής

— Αγαπητοί συγχωριανοί,

Θέλουμε να σας συγχαρούμε για αυτή τη μεγάλη προσπάθειά που κάνετε και μας στέλνετε αυτά τα ωραία περιοδικά. Εδώ στην Αμερική που είμαστε είναι τόσο ωραία να μαθαίνουμε νέα για το χωριό μας.

Η μητέρα μας Κωνσταντίνα Μπέλου Λίτση πέθανε το 1993. Στο στόμα της πάντα είχε το χωριό της. Λυπάμαι τόσο πολύ που δεν είναι εδώ τώρα να δει τα βιβλία σας και τις φωτογραφίες του χωριού της. Ο πατέρας μας Χαράλαμπος Λίτσης πέθανε το 2002 στην ηλικία 104 χρόνων.

Σας στέλνουμε 300\$ για τη συνδρομή του Μανώλη Λίτση και Αθηνά & Δημητρίου Γιάνναρου (το γένος Αθηνά Λίτση). Τα υπόλοιπα να τα μεταχειριστείτε όπως χρειάζονται για το χωριό ή για την εκκλησία του χωριού. Θα σας παρακαλέσω μόνο όποιος πάει στην εκκλησία της Παναγίας στο χωριό να ανάψει δύο κεριά εις μνήμη των γονέων μας και εάν είναι δυνατόν να διαβαστούν τα ονόματά τους εκεί.

Σας χαιρετούμε με καλές ευχές για τις γιορτές των Χριστουγέννων και για την καινούργια χρονιά.

Τα παιδιά τους
Μανώλης Λίτσης και Αθηνά (Λίτση) Γιάνναρου

1

2

4

3

Φωτο 1: Μανώλης Λίτσης, Χαράλαμπος Λίτσης, Δημήτριος Γιάνναρος

Φωτο 2: Χαράλαμπος Λίτσης (ο νεότερος), Αθηνά Γιάνναρου, Μανώλης Λίτσης

Φωτο 3: Χαράλαμπος & Κωνσταντώ Λίτση

Φωτο 4: Γενέθλια 101 χρόνων του Χαράλαμπου Λίτση με παιδιά, εγγόνια, δισέγγονα, συμπεθέρους και τον ιερέα της ενορίας.

Φωτο 4 (αναλυτικά): Στη μέση Χαράλαμπος Λίτσης, πίσω απο αριστερά Αθηνά Γιάνναρου (κόρη), Καλιάνθη Γιάνναρου (εγγονή), Κωνσταντίνα Λίτση (εγγονή), Άννα Τσίτσου, Εριφίλη Τσίτσου, Πατρίκια Λίτση (νύφη εγγονού), Μανώλης Λίτσης (γιος), Χαράλαμπος Λίτσης (εγγονός), Κατίνα Βλαβιανού, Βαρβάρα Οικονόμου, Χρυσόστομος Οικονόμου, Δημήτρης Γιάνναρος (γαμπρός), Σαμάνθα Γιάνναρου (δισέγγονη), Νικολέτα Βλαβιανού, Μιχαλίτσα Ιωάννου, Μιχαήλ Ριτσμόνε (δισέγγονα), Αλεξάνδρα Λίτση (δισέγγονη), Κωνσταντίνος Κουμπίτσης (Ιερέας)

Οι Σχωριαδίτες της Αμερικής

— Αγαπητοί μου συγχωριανοί, φίλοι και αδέρφια μου Σχωριαδίτες,

Σας απευθύνω εγκάρδιο χαιρετισμό για τη μεγάλη σας προσπάθεια για το μεγάλο αυτό έργο που κάνετε για το χωριό μας. Συγχαρητήρια Θωμά και διοικητικό συμβούλιο. Εύχομαι συνέχεια σε αυτό το έργο να μη σταμάτησε και όλοι μας θα το στηρίξουμε για το καλό του χωριού μας. Θωμά σου στέλνω 100\$ εκ μέρους της οικογενείας μου.

Θωμά σε παρακαλώ μη σταματήσεις να μου στέλνεις το περιοδικό του χωριού μας αν και το διαβάζω και στο διαδίκτυο www.schoriades.gr

Σας ευχαριστώ θερμά
Με αγάπη και βουρκωμένα μάτια,
Βασίλης (Λάκης) Ντούρος

Πάνω: Ο Βασίλης Ντούρος με την γυναίκα του Ειρήνη.

Δεξιά: Ο Βασίλης Ντούρος με τον Βασίλη Κύρκο.

— Η ευχετήρια κάρτα που μας έστειλε η Ευδοξία (Βάγιου) Τσάκα

Ο Γιώργος και η Ευδοξία Τσάκα με τα παιδιά τους Βαγγέλη και Βίκυ.

Οι Σχωριαδίτες της Αμερικής

— Αγαπητέ Νάκα χαίρεται,

Έλαβα το δέμα με πέντε περιοδικά σας και σας ευχαριστώ πολύ που δημοσιεύσατε και ένα από τα γράμματά μου που σας έστειλα.

Δεχθείτε τα θερμά συγχαρητήριά μου. Τα ξεφύλλισα όλα βιαστικά και μου θύμισαν τις παιδικές μου αναμνήσεις στην Τσιάτσιστα. Σας συγχαίρω όλους σας για την κληρονομιά που θα αφήσετε στη νέα μας γενιά.

Σας στέλνω τη συνδρομή μου και μερικά γράμματά μου αν βρίσκετε κατάλληλα τα δημοσιεύετε .

Με πολλή εκτίμηση

Νίκος Αηδονής

Υ.Γ. Τη σύστασή σας μου την είχε δώσει η κυρία Κούμπη και όχι η κυρία Καμπέρη γνωρίζομαι πολύ καλά και με τους δύο καθώς και με τον Χρήστο Κυρκό έχουμε εργασθεί πολλά χρόνια μαζί στα Σωματεία του Σικάγου καθώς και με τον μακαρίτη τον Γιώργο Κούμπη και τον Θωμά Καλύβα. Θα σας στείλω στο άλλο μου γράμμα και πολλές φωτογραφίες με τους Σχωριαδίτες.

— Αγαπητοι συγχωριανοί

Σας ευχόμαστε με πολύ αγάπη χαρούμενες γιορτές και ευτυχισμένο το νέο έτος 2006.

Να φτιάξετε όλοι αλαγγίτες εμείς κάνουμε κάθε χρόνο.

*Ηλίας Ευαγγέλου
Μαριάνθη
Κοσμηδώρα*

Η ευχετήρια κάρτα που μας έστειλαν

Προσφορές

Βασίλης Κούμπης (Υιός Δοξίας Κούμπη-Κύρκου, Νεκροταφείο-Περιοδικό)	300 δολ.
Μανώλης & Αθηνά Λίτση (Παιδιά Χαράλαμπου Λίτση)	300 δολ.
Μαριάνθη Ευαγγέλου (Νεκροταφείο, συνδρομή, συνδρομή Ευδοξίας Σταματίου)	270 δολ.
Φάνης Μήλιας (Αγορά ιστορικού του χωριού και μπλουζάκι ΣΧΩΡΙΑΔΕΣ, συνδρομή)	200 δολ.
Αντώνης Καράσης	100 δολ.
Βασίλης Ντούρος	100 δολ.
Γιώργος Μπεζιανής	100 δολ.
Ευδοξία Κούμπη	100 δολ.
Νικόλας Αηδόνης (Τσαπιστινός Αμερικής)	100 δολ.
Σμαρώ Καλύβα	100 δολ.
Σοφία Καμπέρη	50 δολ.
Δώρα Χατζή (Κόρη Ηλία Ευαγγέλου, Νεκροταφείο)	50 δολ.
Αποστόλης Πασπάλης	50 δολ.
Χρήστος-Πύρρος-Βίκτωρας Θώμος (Παιδιά Λαμπρινής Θώμου-Βαβάκου)	200 Ευρώ
Μπέμπα (Βιολέτα) Βαβάκου	200 Ευρώ
Έλλη Βαβάκου	200 Ευρώ
Βασίλης Ζήκας	50 Ευρώ
Θεόφιλος Μαγριπλής (Οδοντίατρος Ραφήνα)	50 Ευρώ
Ροδαλία Μήτση (Νεκροταφείο)	50 Ευρώ
Γιώργος Μαργαρίτης	40 Ευρώ
Μάρκος Κονόμος (Νεκροταφείο)	40 Ευρώ
Ανδρέας Μπέλλος	30 Ευρώ
Γιάννης Καραγιάννης	30 Ευρώ
Ηλίας Γ. Μεντής	30 Ευρώ
Ηλίας Μπάτσης	30 Ευρώ
Καλλιόπη Αλεξιάδου	30 Ευρώ
Κώστας Λώλης	30 Ευρώ
Πέτρος Ρ. Μεντής	30 Ευρώ
Σπύρος Λίνας	30 Ευρώ
Σταύρος Νάκας	30 Ευρώ
Σταύρος Καραγιάννης	30 Ευρώ
Φωτάκης Νότης	30 Ευρώ
Χρήστος Ντούρος	30 Ευρώ

— Η Παυλίνα Ντούρου προσφέρει δωρεάν το νυφικό, που σχεδίασε η ίδια και βραβεύτηκε σε διαγωνισμό, σε όποια κοπέλα Σχωριαδίτσα παντρευτεί και το επιθυμεί.

— Η Ευδοξία Παντάζου προσέφερε μία εικόνα για την εκκλησία.

— Η Ελένη (Κατσάνου) Ηλιάδη προσέφερε μία εικόνα και 30 ευρώ για την εκκλησία.

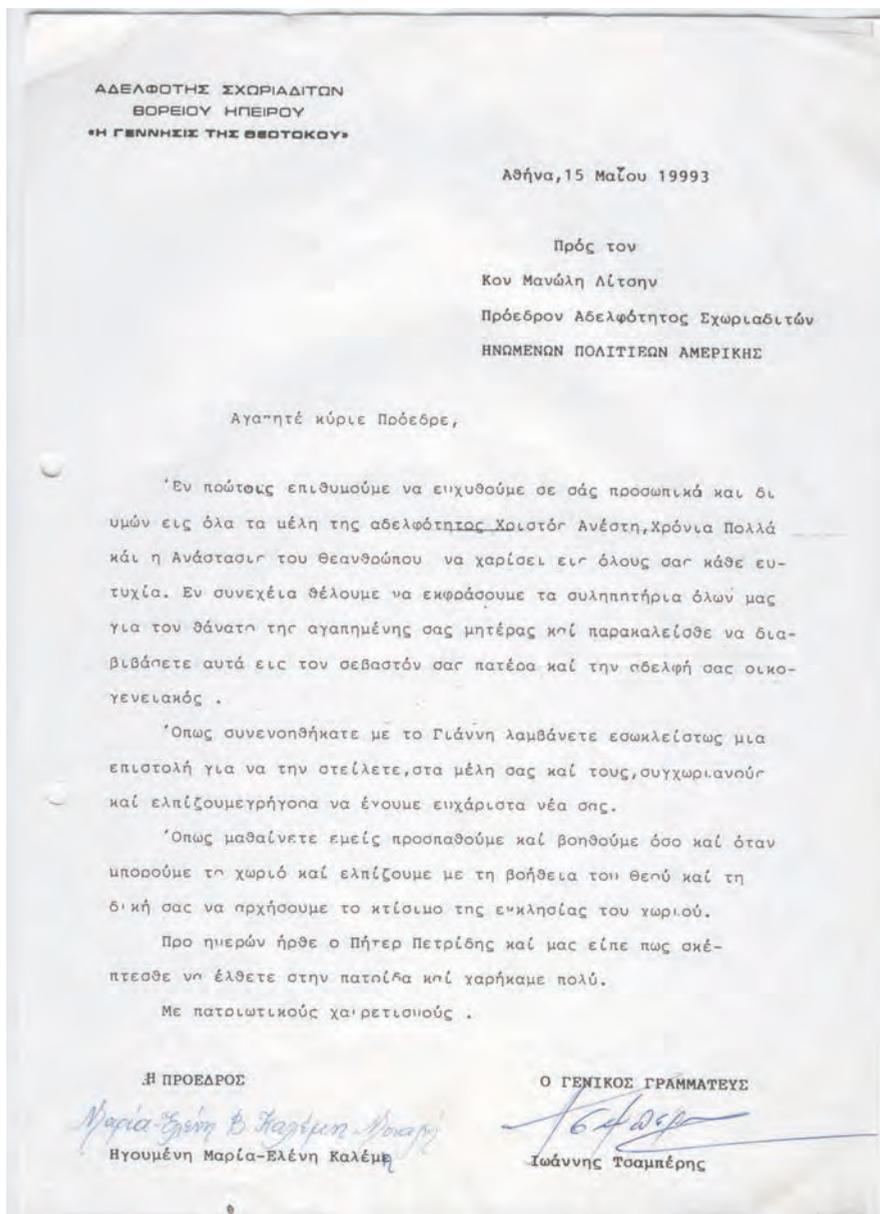
Ανασκαφές στο αρχείο της αδελφότητας

Η μεγάλη προσπάθεια για την ανέγερση της εκκλησίας μας

Για την ανέγερση της εκκλησίας και την συγκομιδή χρημάτων η Αδελφότητα Σχωριαδιτών στην Αθήνα κατέβαλε μεγάλη προσπάθεια με πρωτεργάτες τον Γιάννη Τσαμπέρη και την Γερόντισσα Μαρία-Ελένη Καλέμη.

Ψάχνοντας στο αρχείο της αδελφότητας βρήκαμε την αλληλογραφία της αδελφότητας με τους συγχωριανούς μας στην Αμερική. Παρακάτω παρουσιάζουμε μερικά από τα έγγραφα και την αλληλογραφία. Σκοπός μας να αναδείξουμε και να συγχαρούμε όλους αυτούς που προσέφεραν και προσπάθησαν.

Η επιστολή προς τον Μανώλη Λίτση, πρόεδρο Αδελφότητας Σχωριαδιτών Αμερικής.

Ανασκαφές στο αρχείο της αδελφότητας**Η πρώτη επιστολή προς τους Σχωριαδίτες της Αμερικής****ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ ΣΧΩΡΙΑΔΙΤΩΝ
“Η ΓΕΝΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ”**

Αγαπητοί συγχωριανοί Σχωριαδίτες της διασποράς και φίλοι των Σχωριαδιτών,

Όπως όλοι γνωρίζουμε ο κόσμος της Βορείου Ηπείρου μόλις τελευταία βγήκε έξω από την περίοδο του Κομμουνιστικού καθεστώτος. Μαζί με όλη την ανθρώπινη συμφορά και καταστροφή που πέρασαν οι συμπατριώτες μας, καταπιέστηκαν και εις τα θρησκευτικά τους καθήκοντα και την Ελληνική τους κληρονομιά. Το χωριό όμως (Σχωριάδες το σταυροδρόμι του σκλαβωμένου Πρωγιού) έπαθε την μεγαλύτερη καταστροφή από όλα τα χωριά της περιφέρειας. Το 1943 το χωριό μας Σχωριάδες το έκαψαν οι Γερμανοί. Με το τέλος του πολέμου ο κόσμος άρχισε να ξανακτίζει τα σπίτια του αλλά δυστυχώς αυτό δεν πραγματοποιήθηκε γιατί μέχρι να φύγει ο ένας τύραννος (οι Γερμανοί) ένας άλλος ήρθε (ο κομμουνισμός). Με την επικράτηση του κομμουνιστικού συστήματος μερικοί κατόρθωσαν και έφυγαν στο εξωτερικό ενώ άλλοι που δεν μπόρεσαν να φύγουν έμειναν πίσω περιμένοντας να ξανασυναντηθούν με τα αγαπημένα του πρόσωπα που έφυγαν στον άλλο κόσμο.

Αυτοί που έμειναν πίσω αντιμετώπισαν συνεχώς φυσικές και ψυχολογικές πιέσεις άνδρες και γυναίκες, νέοι και νέες φυλακίστηκαν και πολλοί πέθαναν στις φυλακές. Το έγκλημά τους; Αρνήθηκαν να εγκαταλείψουν τη χριστιανική τους πίστη και την ελληνική τους κληρονομιά.

Κατά τη διάρκεια του κομμουνισμού οι άθεοι προσπάθησαν να ξεριζώσουν την χριστιανική πίστη καταστρέφοντας την εκκλησία του χωριού μας. Υποχρέωσαν τους καλούς και πιστούς Σχωριαδίτες να κατεδαφίσουν την εκκλησία του χωριού πέτρα - πέτρα, να κάψουν τις αγίες και ιστορικές εικόνες της εκκλησίας για να γιορτάσουν τον αθεϊστικό τους θρίαμβο. Επούλησαν το άγιο και ιστορικό τέμπλο της εκκλησίας και έλιωσαν την κολυμβήθρα και την καμπάνα του χωριού. Λίγοι Σχωριαδίτες κατόρθωσαν να σώσουν μερικές εικόνες από τις καμένες στάχτες με κίνδυνο φυλακίσεως αλλά ακόμα και θανάτου.

Πολλοί Σχωριαδίτες θυμούνται ακόμα και μιλούν για τις δοξασμένες ημέρες πριν τον κομμουνισμό και πόσο υπερήφανοι ήταν που είχαν την ωραιότερη εκκλησία (Η Γέννηση της Θεοτόκου) εις ολόκληρη τη Βόρειο Ηπειρο. Η εκκλησία εκτίσθη περίπου το 1700 από δωρεές Σχωριαδιτών που εργάζονταν εις τη διασπορά. Η εκκλησία εκοσμήτο από ωραίες μεγάλης αξίας εικόνες και τέμπλο, Δεσποτικό και Άμβωνα φερμένα από την Κωνσταντινούπολη όπως πολλοί γνωρίζετε.

Με την κατάρρευση του κομμουνιστικού καθεστώτος μέλη των αδελφοτήτων Σχωριαδιτών (Αθηνών και Ν. Υόρκης) επισκεφθήκαμε το χωριό μας που δυστυχώς δεν βρήκαμε την εκκλησία να προσκυνήσουμε αλλά ευρήκαμε πιστούς συγχωριανούς εις την πίστη του Χριστού τη βοήθεια της Ιεράς Μητροπόλεως Αργυροκάστρου, της αδελφότητας Σχωριαδιτών Νέας Υόρκης, ευρισκόμεθα εις την ευχάριστη θέση να σας πληροφορήσουμε ότι το ξανακτίσιμο της εκκλησίας άρχισε. Οι εσώκλειστες φωτογραφίες δείχνουν τι απέμεινε από την παλιά εκκλησία και που έφτασε το έργο τώρα.

Τα χρήματα που συγκεντρώθηκαν μέχρι τώρα είναι πολύ λίγα (εσώκλειστος κατάλογος) από τα χρήματα που χρειάζονται για να τελειώσει το κτίσιμο. Σαν Σχωριαδίτες, παιδιά των Σχωριάδων και Ορθόδοξοι Χριστιανοί εις τη διασπορά, σας γράφουμε για τη βοήθειά σας να ξανακτίσουμε την εκκλησία του χωριού για τη δόξα του Θεού.

Ο Γενικός Γραμματέας

Ιωάννης Τσαμπέρης

Η Πρόεδρος

Ηγουμένη, Μαρία-Ελένη Καλέμη

Ανασκαφές στο αρχείο της αδελφότητας

Η ανταπόκριση των Σχωριαδιτών Αμερικής.

Η προσπάθεια της Ευδοξίας Κούμπη

3/2/1998 1ο Γράμμα προς Γ.Τσαμπέρη

Αγαπητέ συγχωριανέ Γιάννη,

Σας χαιρετώ από το Σικάγο.

Σου γράφω βιαστικά και θα σου στείλω και όλα τα ονόματα μαζί αν μπορέσω και όλα τα λεφτά τα δικά μας και του Κύρκου. Θα σας στείλουμε σε λίγες εβδομάδες τα **2805\$** από καλούς φίλους μας .

Θα σας ξαναγράψω

Με εκτίμηση και αγάπη

Ευδοξία Κούμπη

12/2/1998

Δεξιά: Το προσκλητήριο της εκδήλωσης που οργάνωσε η Ευδοξία Κούμπη με την Ελευθερία Κύρκου στην Αμερική με σκοπό την συγκομιδή χρημάτων για την ανέγερση της εκκλησίας μας.

11/3/1998 2ο Γράμμα προς Γ.Τσαμπέρη

Αγαπητέ Γιάννη,

Σας χαιρετώ από την Φλόριντα .

Όταν θα πάω στο Σικάγο θα σας ξαναμιλήσω , σου στέλνω τις συστάσεις Θα τα πούμε όταν ευχερείς Γράψτους ευχαριστήρια , αν έχω και άλλα θα σου τα στείλω

Με αγάπη

Ευδοξία Κούμπη

12/5/1998 3ο Γράμμα προς Γ.Τσαμπέρη

Αγαπητέ Γιάννη,

Μαζί με την οικογένειά μου σας εύχομαι υγεία και ευτυχία .

Γιάννη σου στέλνω και ότι σου γράφω στο χαρτί για την εκκλησία μας και εύχομαι να σας έχει η Παναγία καλά και εσένα και τη σεβαστή μας γερόντισσα Καλέμη να τελειώσει το έργο σας .

Ο Θεός μαζί σας σου στέλνω και **400\$** από εμένα και την αδελφή μου Σοφία και αδελφόν μου Χρήστο για να φτιάξουμε τους ΤΡΕΙΣ ΙΕΡΑΡΧΕΣ εις μνήμη του πατέρα μας Βασίλη , της μάνας μας Ευανθίας και της αδελφής μας Βασιλικής Ντούρος Κύρκου. Ήταν παντρεμένη με τον Φίλιππο Ντούρον απέθανε το 1947 νομίζω στις Σχωριάδες.

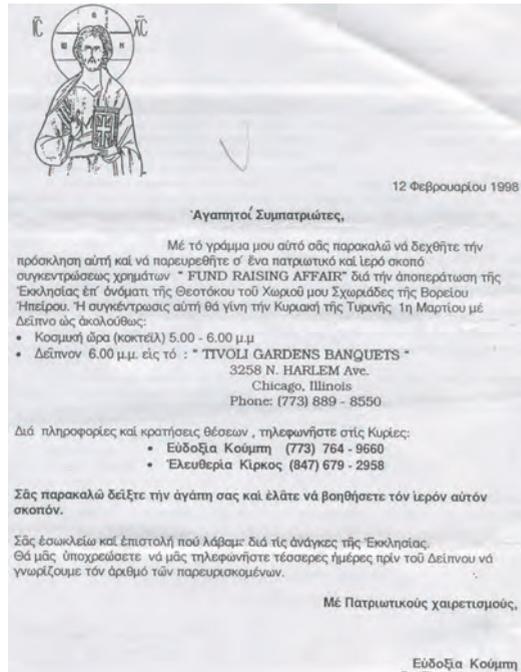
Και ξανά θα προσπαθήσω να σας ξαναφτιάξω ότι άλλο μπορέσω για την υγεία της οικογενείας μου και ότι μπορέσω θα κάνω μόνο να έχω υγεία εγώ και η φαμίλια μου. Σε άλλο γράμμα καλύτερα αυτό το τσεκ τα **1180\$** είναι όλα μαζί : Τα 500 από τον άντρα μου Γιώργο Κουμπή ,οικογενειακώς 400 για τους ΤΡΕΙΣ ΙΕΡΑΡΧΕΣ και 280 από τους φίλους μας και όταν βρω κάποιον καλό θα σας στείλω και τα εκκλησιαστικά που μου τα έδωσε ο πάτερ VAGIA της ενορίας μου «ο Άγιος Γεώργιος».

Πάντα με αγάπη

Τα σέβη μου στη Γερόντισσα Καλέμη

καλή αντάμωση

Ευδοξία Κούμπη

Ανασκαφές στο αρχείο της αδελφότητας

Η ανταπόκριση των Σχωριαδιτών Αμερικής.

Παρακάτω παρουσιάζουμε τις λίστες που έστειλε η Ευδοξία Κούμπη στο Γιάννη Τσαμπέρη με τα ονόματα και τις διευθύνσεις αυτών που είχαν προσφέρει μέχρι εκείνη την στιγμή.

John TERRY BOZSIS \$50.00
 150 KETTEN COURT
 NAPERVILLE IL 60663
 Βοηθός ΝΟΥΡΙΣ 50.00
 4934 N WASHINGTON
 CHICAGO IL 60625
 JOHN DUVAS \$50.00
 5250 PALMAN PLACE
 SKOKIE IL 60077
 ΝΙΚΙ ΒΑΣΗΑΡΙ \$30.00
 6151 N MOZART
 CHICAGO IL 60659
 ΑΛΙΟΥΡΥ ΑΝΤΩΝΙΟΥ 50.00
 326 SKOKIE CT
 WILMETTE IL 60091-3005
 ΕΦΘΙΑ ΦΟΥΡΝΕΛΙΣ \$50.00
 2617 W RASCHER
 CHICAGO IL 60625
 Αγαπητέ Γιάννη εύχομαι να μιν σε έχω
 Κούραση σήμερα σε εμενα και τους τα σπυρο
 Εχω αφο εγω σε ευχαρισω και καλη ανακατα
 ευδοξια

CHRIS KIRKOS \$100.00
 6815 N KENSON
 LINCOLNWOOD IL 60466
 GEORGE ΚΟΥΜΒΙΣ \$50.00
 6552 N TRAY CHICAGO IL 60645
 ΤΟΜ ΖΑΦΑΡΙ 100.00
 5462 N LACROSS CHICAGO IL 60630
 ΠΕΤΕΡ ΑΙΔΟΝΙΣ \$100
 6421 N KEATINGE AVE
 LINCOLNWOOD IL 60466
 BRILAKIS Foods \$50
 9061 N. COURTLAND AVE
 MILES. IL 60714
 STEVE ΜΙΦΟΛΟΠΟΥΛΟΣ \$50
 6733 W DEMPSTER
 MORTON GROVE IL 60053
 Ενώπιος δεν σου ειχα γραφει προγραμματα τα ονοματα ον
 κυριας (VICTORIA LIGOROS \$40.) και σου
 μαργαριτα LIGOROS \$40
 και οτι ειναι 40 και 40 οπως κυριας ΣΤΑΜΑΤΑ ΚΑΛΥΚΑ
 και ειναι 40 και 40 οπως κυριας ΣΤΑΜΑΤΑ ΚΑΛΥΚΑ
 και ειναι 40 και 40 οπως κυριας ΣΤΑΜΑΤΑ ΚΑΛΥΚΑ
 και ειναι 40 και 40 οπως κυριας ΣΤΑΜΑΤΑ ΚΑΛΥΚΑ

Κοριτσάκι ΕΥΦΡΑΣΙΑ
 ΣΟΦΙΑ ΒΕΚΑΡΗ \$100.00
 2315 W CASTALPA
 CHICAGO IL 60625
 ΝΙΚΙ ΕΡΕΒΥ ΜΑΝΟΥΣΛΗ \$100.00
 1857 FENTON LANE
 PARK RIDGE IL 60668
 ΚΑΙ ΤΙΣ 40 ΤΩΝ 14.
 ΜΕΝΣ HARRY ΒΕΚΑΡΗ \$50
 1304 LIVERPOOL LANE
 MUNDLEIGH IL 60060
 ΣΟΦΙΑ ΑΓΑΠΗ
 ΜΕΝΣ ΣΤΕΛΙΟΣ ΚΟΣΤΑΝΤΕΛΟΣ
 422 OAK STREET
 ELMHURST IL 60126
 14000000 \$100.00
 ΜΕ ΣΤΕΒΕ ΛΕΜΒΕΡΙΣ \$200.00
 5004 MONROE \$200.00
 CHICAGO IL 60656
 ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ ΤΗΝ
 ΑΓΑΠΗ ΜΟΥ ΕΡΚΟΝΤΟΣ Α
 ΕΙΩΝ ΡΑΤΣΑΤΣΙΣ \$60.00
 637 N WASHINGTON
 CHICAGO IL 60659
 ΡΟΤΙΝΟ ΣΗΒΑΛΙΣ \$20
 3133 N 79TH AVE
 ELMWOOD IL 60635
 ΣΟΦΙΑ ΚΑΜΒΕΡΙΣ \$70.00
 6319 N KEVALE
 CHICAGO IL 60646
 ΣΤΕΒΕ ΒΑΡΑΒΟΥΤ
 ΜΕ ΜΕΝΣ ΚΟΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
 ΖΑΧΑΡΟΠΟΥΛΟΣ 60.00
 2624 W BARRACUT
 CHICAGO IL 60625
 ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΤΣΕΒΙ ΚΑΙ ΤΩΝ
 ΤΙΟΥ ΤΩΝ ΕΙΝΕ ΠΡΟΛΟΓΟΣ
 ΕΦΘ ΗΙΣΟ ΧΑΡΗ

ΒΑΣΙΛ ΠΑΝΤΑΖΙΣ \$40.00
 5958 W. FOSTER
 CHICAGO IL 60630
 ΜΕΝΣ JOHN ΓΕΩΡΓΙΟΥΣ \$100.00
 845 N. GRANT
 ELDERSON IL 60101
 ΗΕΡΩΝΙΔΑΣ
 ΜΕΝΣ FRANK ΜΟΟΚΑΣ 200
 1144 N DELPHIA
 PARK RIDGE IL 60068
 ΜΑΡΙΑ ΜΕ ΤΩΝ ΜΑΡΤΣΑΝΑΚΙΟΥ
 ΔΙΟΓΕΝΗΣ ΚΟΒΟΥΖΙ 200
 ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΣΑΝΥ ΠΟΥ ΕΔΩΣΑΝ 200
 ΜΕΝΣ ΔΙΟΓΕΝΗΣ ΚΟΒΟΥΖΙ
 ΜΕΝΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΣΕΒΙΣ
 2562 W. WINNEMAC
 CHICAGO IL 60625
 90 1610 ΚΑΙ ΤΩΝ ΤΙΟΥ
 ΜΕΝΣ ΤΣΕΒΙΣ
 2562 W. WINNEMAC
 CHICAGO IL 60625.
 ΣΟΡΚΙΩΤΗΣ
 ΑΦΟ ΤΟΥΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ
 ΑΠΟ ΤΟΝ ΣΤΑΥΡΟΣ
 ΜΕΝΣ ΑΝΝΕΛΙΑ ΠΑΝΟΣ
 815 MARSHAL DR
 DES PLAINES IL 60016
 \$140.00
 ΜΕ ΜΕΝΣ JOHN ΑΝΤΩΝΙΟΥ
 8151 N KNOX AVE
 SKOKIE IL 60077
 \$200.00
 ΜΕ ΜΕΝΣ ALEY ΚΑΒΑΣ
 50.00
 ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΑΒΑΣ 50.00
 ΟΤΙ ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΕΟΡΓΑ
 ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΑΒΑΣ
 ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ ΠΡΟ ΤΩΝ
 ΚΑΒΕΛΟΣ

Ανασκαφές στο αρχείο της αδελφότητας

Η ανταπόκριση των Σχωριαδιτών Αμερικής.

Η αλληλογραφία των Σχωριαδιτών Αμερικής με τον Γιάννη Τσαμπέρη

22/1/1997

Αγαπητέ Γιάννη

Πολλές ευχές για τον καινούργιο χρόνο. Πολλά φιλιά στην Ριρίκα, στην κόρη σου και τα εγγονάκια σου. Σου στέλνω **100\$** για την εκκλησία του χωριού μας.

Σμαρώ Καλύβα

25/1/1997

Αγαπητά μας εξαδέλφια Γιάννη και Ριρίκα,

Μαζί με το Θύμιο σας φιλούμε.

Γιάννη σε συγχαίρω και σου εύχομαι ο Θεός να σας χαρίζει υγεία και δύναμη . Πάντα εσύ κάτι που αρχίζεις το τελειώνεις .

Σου στέλνουμε ένα μικρό τσεκάκι (**500\$**) εις μνήμην του πεθερού και της πεθεράς, δεν ξέρω αν ο Θύμιος θέλει να προσθέσει τίποτε άλλο. Θα σου τηλεφωνήσει μόλις τελειώσετε

Φιλία στη Ράνια και στην εγγονή σας
Σας φιλώ με αγάπη

24/2/1997

Γιάννη γεια σου,

Χαιρετίσματα στη γυναίκα σου .

Από εδώ είμαστε όλοι καλά . Δεν βλεπόμαστε με όλους συχνά διότι όλοι μακρύναμε και γεράσαμε .

Ο Καράσης μου έγινε μοίρα να βάλω και εγώ κάτι για την εκκλησία σας(**300\$**) . Εγώ δεν είμαι Σχωριαδίτης, αλλά επειδή όταν ερχόμουνα παίζαμε με το δάσκαλο στην αυλή της εκκλησίας, σου στέλνω και εγώ ένα μικρό τσεκ και εύχομαι μια μέρα να επισκεφτώ και εγώ τις Σχωριάδες και την εκκλησία σας .

Χαιρετίσματα σε όλους τους συγγενείς μου,

Με αγάπη

Χρυσόστομος Οικονόμου

24/2/1997

Αγαπητοί Γιάννη και Ελένη,

Εύχομαι αυτό το γράμμα να σας βρίσκει καλά εσάς και τις οικογένειές σας. Εσώκλειστα θα βρείς ένα καταθετήριο των **500\$** από την οικογένειά μου για την Αδελφότητα Σχωριαδιτών για τη βοήθεια ανέγερσης της εκκλησίας του χωριού μας. Παρακαλώ δέξου αυτά στο όνομα της «Οικογενείας του Φάνη Μήλια».

Εγώ και η Ιφιγένεια ευχόμαστε να φέρουμε τα παιδιά στην Ήπειρο κάποια μέρα να δουν την εκκλησία που ανεγέρθηκε από την κοινότητά μας .

Σε ευχαριστώ για όλη την προσπάθειά σου.

Γιάννη σε παρακαλώ στείλε την αγάπη μας στη Ριρίκα και στη Ράνια, Η σκέψη μας πάντα μαζί σου .

Χαιρετίσματα
Φάνης & Ιφιγένεια Μήλια

Ανασκαφές στο αρχείο της αδελφότητας

Η ανταπόκριση των Σχωριαδιτών Αμερικής.

5/5/1997

Αγαπητέ Γιάννη και Ριρίκα,

Σας φιλώ είμαι καλά. Το αυτό ποθώ και δια εσάς να είστε καλά . Άργησα Γιάννη το πρώτο τσεκ είχα φασαρίες . Τώρα σου στέλνω **300\$** και αν γίνει η εκκλησία σου ξαναστέλνω, αλλά όπως φαίνονται τα πράγματα η εκκλησία να γίνει στη μούρη της Αλβανίας , αλλά αφού τα έταξα πρέπει να τα στείλω . Μόλις λάβεις το γράμμα μου να μου απαντήσεις αμέσως . Η Μάρω και ο Κίτσος είναι καλά, αν μπορέσω Γιάννη θα έρθω στην Αθήνα και κατέβει ο Θανάσης δεν είμαι σίγουρη ακόμα δεν έχω έτερον.

Σας φιλώ ξανά όλους

Ελένη Κόνη

8/7/1997

Αγαπητοί συγχωριανοί Σχωριαδίτες,

Σας χαιρετώ και εύχομαι σύντομα να τελειώσει το έργο που ξεκινήσατε για την αναγέννηση της εκκλησίας .Γι' αυτό και εγώ έρχομαι να δώσω την βοήθειά μας εις **1500\$** .

Με πατριωτικούς χαιρετισμούς

Οικογένεια Χαράλαμπου Καλύβα

8/7/1997

Αγαπητέ Γιάννη,

Σκεφτήκαμε ότι θα έλεγες «χαθήκαμε» αλλά δεν είναι αλήθεια .Ελπίζω αυτό το γράμμα να βρίσκει εσένα ,τη Ριρίκα και την οικογένειά σου καλά. Γιάννη, η ζωή είναι ωραία και όλοι εδώ είναι καλά. Έχουμε 6 εγγόνια τώρα και περνάμε πολύ ευχάριστα μαζί τους. Η Μαρία και εγώ ταξιδεύουμε πολύ και θα συνεχίσουμε όσο είμαστε καλά. Ίσως του χρόνου να σχεδιάσουμε ένα ταξίδι στην Ελλάδα.

Γιάννη ξέρω ότι ασχολείσαι με την Αδελφότητα Σχωριαδιτών και ότι χτίζετε μια Ελληνική Εκκλησία και σας στέλνω **200\$** για το σκοπό αυτό .Ξέρω ότι αυτό θα ευχαριστήσει τους γονείς μου και γίνεται εις μνήμη τους.

Μέχρι να ξανασυναντηθούμε να είσαι καλά και χαιρετίσματα σε όλους .

Με εκτίμηση

A.Chambray

Υ.Γ. Συγγνώμη για το σύντομο γράμμα δεν είμαι καλός στο γράψιμο, θέλω πολλά να σε ρωτήσω.

29/9/1997

Αγαπητοί χωριανοί Σχωριαδίτες,

Σας χαιρετούμε θερμά εγώ και η οικογένειά μου .

Χαίρομαι όταν ακούω για το χωριό μας ότι είναι το καλύτερο στο Πωγώνι, και οι άνθρωποι καλοί. Την εκκλησιά όπου μέχρι εκεί που έφθασε συγχαρητήρια, που ακολουθείτε τους παλιούς που έφερναν λίρες στα τσουράπια και έκαναν την εκκλησία τόσο καλή. Όλες οι εικόνες ήταν αξίας παλαιάς και το καμπαναριό έφαγε ένα ασβεστοκάμινο.

Θέλω να γνωρίζω αν έχει θόλο και τη διάμετρο για την εικόνα του Παντοκράτορα.Τώρα είναι έτοιμο το έργο (είναι σε μια οικογένεια αυτού στην Ελλάδα).

Ανασκαφές στο αρχείο της αδελφότητας

είναι έτοιμο το έργο (είναι σε μια οικογένεια αυτού στην Ελλάδα).

Αν κάνει γράψτε μου να σας την δώσουν ως 4ωρο και στο άλλο μπορούμε να προσφέρουμε και από εδώ και ενημέρωσέ με, θα μου είναι ευχάριστο.

Πρέπει να ξέρουμε τα μέτρα των εικόνων για άλλες, την εικόνα Σταύρωσης του Χριστού. Τι μέτρα χρειάζεται?

Να προτιμηθεί ο Δημήτριος Ευαγγέλου για αγιογραφίες, είναι χωριανός και νέος και έχει πολλή θέληση.

Σας χαιρετώ
Ηλίας Ευαγγέλου

11/3/1998

Αγαπητέ Γιάννη,

Εύχομαι να είστε όλοι καλά.

Σου στέλνω **100\$** για την εκκλησία του χωριού. Εάν μπορέσω θα στείλω πάλι αργότερα. Γιάννη εγέρασα, είμαι τώρα 88 χρονών αλλά για την ώρα είμαι καλά δόξα το Θεό. Έχω 7 δισέγγονα ακόμα τους κάνω πίτες. Πολλούς χαιρετισμούς στη Ρίρικα, φίλησέ μου τα εγγονάκια και την κόρη σου.

Χαιρετισμούς πολλούς από όλους εδώ, πάντοτε σας θυμόμαστε.

Με πολλή αγάπη
Σμαρώ Καλύβα

14/5/1998

Αγαπητέ Γιάννη,

Μετά από πολλά χρόνια εχάρηκα όπου μιλήσαμε εις το τηλέφωνο. Σου στέλνω τσεκ 350\$, θα σε παρακαλέσω να τους γράψετε ότι τα λάβατε.

Η Ρίτσα του Νάνου μου έδωσε **100\$** (η διεύθυνση είναι Miami Nico Nanos 451 Capisic st, Portland Me 04102)

Η Πολυξένη του Νικόλου **50\$** (Powline Nicholas 201 Danfost st Portland Me 04102)

Η κόρη μου Αθηνά Έφεσσιου **100\$**

Εγώ και η Αμαλία **100\$**

Σε συγχαίρω δια το βαρύν έργον που ανέλαβες δια την Εκκλησία μας.

Τα δέοντα σε όλους
Με αγάπη
Ηλίας Καλύβας

Ανασκαφές στο αρχείο της αδελφότητας

Η ανταπόκριση των Σχωριαδιτών Αμερικής. Τα πρωτότυπα των προηγούμενων επιστολών

\$ 100 3-11-98

Αγαπητέ Γιάννη εύχομαι να είσαι από μαζά. Σου στέλνω 100\$ δωρημα για την Εταιρεία του Χωριού. Εάν κωλύσει να στείλω πάει άρραγμα. Τότε σου ξέρω να στείλω στην Ελλάδα για να σου έρθει στην Ελλάδα σου. Εάν κωλύσει να στείλω πάει άρραγμα. Τότε σου ξέρω να στείλω στην Ελλάδα σου.

Αγαπητοί Σχωριαδοί Σχωριαδιτοί Σας Χριστό Κ' ευχαριστούμε για την προσφορά των 100\$ που μας στείλατε για την ανακαίνιση της εκκλησίας. Για να κ' ερωτάμε να δωστο την βοήθειά μας εις Χίλια Τετακασία Δολάρια (1,500.00) Με πατριωτικού Χερτίσιου Οικαγένη

Χαρηματιστή Ι. Καλ
177 Boylston St
Brookton, MA 0240
M. S. A.

\$ 300

Αγαπητέ Γιάννη και οικογένεια... \$ 300 New York Feb 29-97

VENICE 3-11-98

Αγαπητέ Γιάννη
Ο Θίχο Ρίλο από την Florida σταν 50\$ που σου στείλω για να σου έρθει στην Ελλάδα σου.

Αγαπητέ Γιάννη
Με 100\$ σου στέλνω 350.00 οι δωρηματιστές σου. Σας στέλνω 350.00 οι δωρηματιστές σου. Σας στέλνω 350.00 οι δωρηματιστές σου.

Pilos Lou Nafou το 2000
Nicos Nicolaos
Danfort St.
Maine 04102

Γιάννη για τον Χριστιανισμό
Είμαι ευχαρισμένος
Είμαι ευχαρισμένος
Είμαι ευχαρισμένος

asilia valnikos
\$ 500

Αγαπητέ Γιάννη... \$ 500

John
The Bank would say "No Thank You"
Well, isn't that the truth!
I hope this letter finds you, Brenda and your family in good health.
John's life is beautiful and everyone here in here has been an orphanchildless man of them. They are a pleasure. I do a lot of thinking on health both out and in. Perhaps next year will have know that your mother & I have been united for of the Bank Church.

Αγαπητοί χωριανοί Σχωριαδοί Σας χαιρετούμε θερμά, εγώ και η οικογένειά μου. Χαιρετώ τον πατέρα σου και την μητέρα σου και τα παιδιά σου. Είμαι ευχαρισμένος που με στείλατε τα χρήματα που έστειλα για να σου έρθει στην Ελλάδα σου.

July 4, 2007

Steve Millias
1184 Neak Court, Astoria, CA 97103 (503) 325-8202

\$ 100

Αγαπητέ Γιάννη... \$ 100

John
The Bank would say "No Thank You"
Well, isn't that the truth!
I hope this letter finds you, Brenda and your family in good health.
John's life is beautiful and everyone here in here has been an orphanchildless man of them. They are a pleasure. I do a lot of thinking on health both out and in. Perhaps next year will have know that your mother & I have been united for of the Bank Church.

Steve Millias
1184 Neak Court, Astoria, CA 97103 (503) 325-8202

April 9, 1997

John Chamberis
Eleni Katsimi

Dear John and Eleni,

I hope this letter finds you and your families doing well. Enclosed you will find a donation of \$500 from my family to the Aggelia Schoriades to be used to help in the restoration of our village church in Schoriades. Please accept this in the name of the "Bank Millias Family" to see our church and hopefully our community restored. Thank you for all of your effort on our behalf.

John, please send our love to Ririka and Basil. Our thoughts are with you.

Best regards,
Steve Millias
Pani

Σε αυτό το τεύχος ξεκινήσαμε με την αλληλογραφία μεταξύ των Σχωριαδιτών της Αμερικής και της Αδελφότητας στη Αθήνα. Στα επόμενα τεύχη θα συνεχίσουμε και θα αναφερθούμε αναλυτικά σε όλες τις προσφορές των Σχωριαδιτών της Αμερικής αλλά και τις προσπάθειες της εκκλησιαστικής επιτροπής του χωριού μας.

Φώτο-ΣΧΩΡΙΑΔΕΣ του χθες

Αριστερά:
 1924 Φωτο. Γιάννη Τσαμπέρη.
 -Αλεξάνδρα Τσαμπέρη
 (γιαγιά του Γιάννη)
 -Γιάννης Τσαμπέρης
 (στην αγκαλιά της γιαγιάς του)
 -Χαράλαμπος Τσαμπέρης (θείος)
 -Δέσποινα Βέλιου (ξαδέρφη)
 -Φρόσω Βαϊνίκου

Πάνω: 1927 Ουρανία Τσαμπέρη
 (μάνα του Γιάννη Τσαμπέρη)

Γιάννης Τσαμπέρης

Σχωριαδίτες στην Κωνσταντινούπολη πριν το 1922.
Αναγνωρίζουμε τον Βασίλη Κύρκο (1) και τον Βασίλη Καλέμη (2).
Την φωτογραφία μας την έστειλε η Ευδοξία Κούμπη από την Αμερική.

Σχωριάδες 1964.
Φυτεύοντας καπνό.
Πολυξένη Βάγιου
Νίκος Λίνας
Ελευθερία Μπάτση

ΦΩΤΟ-ΣΧΩΡΙΑΔΕΣ του χθες

1959. Ανοίγοντας τον δρόμο Σούχας-Πολύτσανης.

20 Οκτωβρίου 1966.
Όταν ο μοναδικός τρόπος οργώματος ήταν το αλέτρι με τα βόδια.

ΦΩΤΟ-ΣΧΩΡΙΑΔΕΣ του χθες

Αθήνα 1935. Ο Κώστσιος Πασπάλης με την σύζυγό του Κορνηλία και τα παιδιά του Θεολόγος και Πολυξένη.

Αργυρόκαστρο 1966. Ο γάμος του Αποστόλη Πασπάλη. Διακρίνουμε τους Κώσσιο Πασπάλη, Σουλτάνα Μπέλλου, Πολυξένη Παπά, Θεολόγος Πασπάλης, Ελένη Πασπάλη, Χρυσάνθη Νάκα κ.α.

ΦΩΤΟ-ΣΧΩΡΙΑΔΕΣ του χθες

Αριστερά: Κώστας Πασπάλης, Στρατιώτης στην περίοδο του Φαν Νόλη, 1924
Κάτω: Γιάννης Παπάς, Πολυξένη Παπά και Θεολόγος Πασπάλης, 1970

12 Απριλίου 1964. Από αριστερά: Αντιγόνη Κυριάκου (Αηδόνη), Ελευθερία Ζ. Μεντή, Αποστολία Μάρκου, Νίκος Λίνας, Νίτσα Μεντή, Πολυξένη Λώλη, Ελευθερία Θύμιου, Γιώργος Ντάλλας, Σελήνη Λώλη, Ισμήνη Λίνα, Αναστασία Νταλλέ, Σοφία Κονόμου, Βασίλω Λώλη, Ελευθερία Νότη, Κλεοπάτρα Θ. Τσάνου, Βασίλω Τσάνου, Μαργώ Νταλλέ, Χρυσάνθη Καραγιάννη, Ελένη Αηδόνη, Αντώνης Λώλης, Σταύρος Καραγιάννης, Ολυμπία Μίτση και Ευθυμία Αηδόνη.

1992. Γιορτή και Πανηγύρι στα χωριά του Πωγωνίου.

Ο ιερέας Χρήστος Μάτσιας από τα Γιάννενα είναι από τους πρώτους κληρικούς που ήρθαν να λειτουργήσουν στα χωριά μας. Το παρακάτω άρθρο το έστειλε προς δημοσίευση στον Ιωάννη Τσιαμπέρη το 1992.

«Οι ευρισκόμενοι στην Ελλάδα Πολυτσιανιώτες και Σχωριαδίτες, φρόντισαν κι εφέτος να γιορτάσουν το Πανηγύρι στις 5 & 6 Σεπτεμβρίου στην Πολύτσιανη στις 7 & 8 Σεπτεμβρίου στις Σχωριάδες. Γεμάτα κόσμο τα λεωφορεία. Στη συντροφιά μας ήταν και το συνεργείο Τηλεοράσεως ΗΧΩ Τ.Υ. Ιωαννίνων. Στην Πολύτσιανη φτάσαμε το απόγευμα του Σαββάτου. Και πάλι εφέτος συγκινητικές οι ανταμωσιές.

Το γλυκό λάλημα της καμπάνας μας συγκέντρωσε στο βραδινό και ιστορικό μοναστήρι του Αγίου Αθανασίου, που είχε κτίσει ο μπουρλοτιέρης της πίστεως και πατρίδος, ο ηρωικός Επίσκοπος Σοφιανός, όπου ήταν και ο προμαχώνας του χριστιανισμού και του ελληνισμού εναντίον του εξισλαμισμού. Τα ιερά του λείψανα σώζονται.

Μαζί με τον Πολυτσιανιώτη ιεροδιάκονο Ευθύμιο Καλαμά κάναμε εσπερινό. Το βράδυ δείπνο, και μετά γλέντι με βιολιά. Την Κυριακή γέμισε η Εκκλησιά κόσμο απ' όλα τα χωριά. Στην λειτουργία προϊστάται ο Αρχ. Χρυσόστομος εφημέριος Αργυροκάστρου. Στο προαύλιο του Ναού έγινε η αρτοκλασία, και μετά ομιλίες.

Πρώτος ομίλησε ο Πατήρ Χρυσόστομος με τη γνωστή του σεμνότητα και μετριοφροσύνη ως ένας πιστός σύντροφος του μακαριότατου Αρχιεπισκόπου Αναστασίου.

Έπειτα έλαβαν τον λόγο οι εκεί διανοούμενοι. Τελευταίος μίλησε ο δάσκαλος Μενέλαος Ζώτος, ευχαριστώντας όλους μας, που με την παρουσία μας τι-

μήσαμε τη γιορτή και το πανήγυρη του χωριού της Πολύτσιανης. Μετά το γεύμα άρχισε ο χορός με τα βιολιά.

Μας συγκίνησε βαθύτατα η τιμή να μας βάλουν στο χορό τους τρεις κληρικούς όπως κάνανε παλιά οι παπάδες σε τέτοιες θρησκευτικές γιορτές.

Υποκύψαμε στην παράδοση και στην επιθυμία τους, γιατί θέλουμε να είμεθα κοντά τους ως πιστοί αδελφοί στη λατρεία τους και στους αγώνες για την Βόρειο Ήπειρο, και να διασώσουμε από τη παράδοση ότι μπορούμε για τις γενιές που έρχονται.

Και στις Σχωριάδες η Γέννησης της Θεοτόκου γιορτάστηκε μεγαλοπρεπέστατα. Συλλειτουργήσαμε με τον Ιεροδιάκονο Ευθύμιο, το μέλλοντα εφημέριο Πολύτσιανης.

8 Σεπτεμβρίου 1992
Η Γέννησις της Θεοτόκου.
Πανηγύρι στις Σχωριάδες κάτω

Γεμάτα ψητά, σαλάτες, ψάρια ποταμίσια, πατροπαράδοτες πίτες με αυγά και τυρί, με ντόπια λάχανα και ρακί και κρασί ντόπιο. Στο τέλος του φαγητού τα παραδοσιακά τραγούδια, και μετά ομιλία του Εκκλησιαστικού Επιτρόπου Χριστόφορου Κατσάνου, ευχαριστώντας όλους μας που τιμήσαμε το πανηγύρι του χωριού τους. Για τις γερόντισσες μοναχές Μαρία και Καλλίνικη που για δεύτερη φορά έφεραν στο χωριό τους τρόφιμα, ρουχισμό, κ.τ.λ., τους αξίζει πανδύρημα τέλειο από τον Θεό στην Ιερή αποστολή τους, και από τους Σχωριαδίτες αγάπη και ευγνωμοσύνη πολύ.

Εδώ ο χορός άρχισε με δυο ψυχές βιολιά. Όλοι οι Σχωριαδίτες μπήκαν στο χορό. Και πρώτος και ο φλογισμένος με την Ελληνική φλόγα και πάντα αγωνιστής, δοσμένος στη γενέτειρά του, κ. Ιωάννης Τσιαμπέρης με τους δύο κληρικούς. Τον παραδοσιακό βόρειο-ηπειρώτικο κλαρινίστα Θωμά Κατσάνο τον ακούσαμε με προσοχή. Πλημμυρισμένος από θρησκευτικό ενθουσιασμό ο Θωμάς, βροντοφωνούσε μελωδικά τον παραδοσιακό χορό τον Ντέλη-Παπά. Και όλοι αρμαθιασμένοι χέρι με χέρι στο χορό, έδιναν το μήνυμα της νέας ζωής! Και όλα αυτά μαζί, μας έκαναν να νιώθουμε όλοι μας ότι είχαμε

Στην κορυφή του χωριού ο ιερέας Χρήστος Μάτσιος, ακολουθούν ο Ιωάννης Τσιαμπέρης και ο πατήρ-Ευθύμιος.

Ο ομιλητής ευχαρίστησε εκ μέρους όλων των κατοίκων του χωριού, των ξενιτεμένων χωριανών τους, τον φλογερό Έλληνα, που λατρεύει την θεότητα τη γενέτειρά του, που ήλθε πολλές φορές εδώ στο χωριό του, και πολλά προσέφερε σ' εμάς τους χωριανούς του, τον κ.Ιωάννη Τσιαμπέρη. Τούτη τη φορά, και οι τρεις τους μας έφεραν μαζί τους, μηχανικούς το ζεύγος Αθανάσιο και Νίκη Καλοζούμη για τη μελέτη και το σχέδιο του Ναού. Το ενδιαφέρον τους, συνέχισε ο ομιλητής, να μας κτίσουν την Εκκλησία, χαροποίησε το ζεύγος Καλοζούμη και με αυθόρμητη διάθεση, δέχθηκαν να κάμουν τον κόπο από την Αθήνα, να έλθουν στις Σχωριάδες για να προσφέρουν και αυτοί κάτι από την καρδιά τους. Των πέντε αυτών ευεργετών μας, τους ευχόμεθα «ότι άγιο και καλό ποθούν, η Παναγιά να τους δώσει» .

κερδίσει το παν. Όπως όλες έτσι και αυτές οι ανταμωσίες θα μας μείνουν αξέχαστες. Την άλλη μέρα Τετάρτη ετοιμαστήκαμε για τα ξεχωρίσματα. Μια κοσμοσυρροή μεγάλη μας ξεκινούσε. Βλέποντας αυτό το πλήθος ανθρώπων του χωριού, μικρών και μεγάλων, συλλογίστηκα ψίχα ότι, «τα δικά μας τα παραμεθόρια χωριά έγιναν Γηροκομεία ενώ τα χωριά της Βορείου Ηπείρου, και γενικώς της Αλβανίας έγιναν εργοστάσια παιδοποικείας!» και ισχύει για το δυναμικό των παραμεθορίων χωριών μας το: «κάθε φέτος και χειρότερα, κάθε πέρσι και καλύτερα». Γυρίσαμε στην Ελλάδα, αλλά αφήσαμε και πάλι, ένα κομμάτι της καρδιάς μας στο ξεχασμένο Πωγωνί που ακόμη ζει στη φτώχεια.

Χρήστος Μάτσιος
Συνταξιούχος Ιερέας από τα Γιάννενα

«Το Πωγώνι της Βορείου Ηπείρου» όπου η παράδοση αργοσβήνει!!!

του Νικολαου Αηδόνη

Σεργιανώνοντας και ανιχνεύοντας τον Ηπειρώτικο χώρο βρίσκεις συχνά κάποιες πανέμορφες γωνιές που σφίγγουν σαν μέγγενη την καρδιά σου. Καταξιωμένες με τη βούλα μιας θείας δωρεάς, σφραγισμένες από το αδρό αχνάρι της παράδοσης και της ιστορίας, μάταια πασχίζουν στις σκληρές μέρες μας να κρατήσουν τα αλλοτινά τους μεγαλεία, να κρατηθούν στο ύψος που τις έφερε το μακαρισμένο παρελθόν τους.

Λιόχαροι, παρθενικοί τόποι, να τους βλέπεις και να τους λιμπίζεται στο πρώτο αντίκρισμα η καρδιά σου, κοντανασαίνουν πια θλιβερά καρτερώντας το τε-

λεσίγραφο του χρόνου, που όπως όλα δείχνουν, δε θα αργήσει να φτάσει, αν δεν γίνουν οι πρεπούμενες για την παλιννόστηση των παλιών τους μεγαλείων κοινωνικοπολιτιστικές τομές.

«Ουκ έχει Φοίβος καλύβην» πια σ' αυτές τις παραδείσιες και παραδοσιακές γωνιές, έσβησαν οι παλιές τους δόξες, μαράθηκαν οι δάφνες τους «απέσβετο» και το «λάλον ύδωρ» που δροσολόγαγε και μύρωνε κάποτε τις ευλογημένες ώρες της ζήσης τους...

Ένας τέτοιος τρόπος, αγάπη μα και θλίψη μαζί της καρδιάς, στέκεται για τον αισθαντικό επισκέπτη το ξακουστό Πωγώνι της Βορείου Ηπείρου. Τόπος αγιασμένος, φορτωμένος από μνήμες, καταστόλιστος από προγονικά κλέη, μπολιάζει τις καρδιές εκείνων που τον πρωτογνωρίζουν με την ακριβή συγκίνηση που χαρίζει το γνήσιο Ηπειρώτικο ύφος και ήθος, μαζί με τη θλίψη που δίνει η βαθιά συναίσθηση πως έχουν να κάνουν με έναν «απολεσθέντα παράδεισο». Πωγώνι θα πει «ο τόπος πίσω από το βουνό». Στην πραγματικότητα όμως τα βουνά που κρύβουν και απομονώνουν το Πωγώνι από τον υπόλοιπο κόσμο είναι πολλά: από νοτιά, από ανατολή κι απ' το βοριά.

Γύρω στα έξι του χωριά, ριζωμένα ανάρια μέσα στην τραχιά καρδιά της Νεμέρτσας (Μερόπης) ανασαίνουν από αιώνες, ζωντανά του βουνού και του λόγγου -το φιλτραρισμένο βουνίσιο αγέρα και αγγαΐζουν με τη φυσική και την ένθετη χάρη τους τον άγριο τόπο. Είναι το κρυμμένο Πωγώνι ένας απομονωμένος χώρος με γεωγραφική ενότητα ανάμεσα στη Νεμέρτσα, Μπουρέτο και Γκρίκα, με ιδιόμορφη πολιτιστική οντότητα, με διάχυτο παντού (όλες τις καταλυτικές συνέργιες των καιρών) το χρώμα και το άρωμα μιας μακραίωνης παράδοσης θεμελιωμένης στις λαϊκές καταβολές του τόπου.

Γιατί αυτό δυστυχώς βλέπει με θλίψη ο σημερινός επισκέπτης που έρχεται να θαυμάσει τα τρισμακαρισμένα παλιά νοικοκυριά του Πωγωνίου, να αντλήσει απ' αυτά και την τόσο χρειαζόμενη για το σημερινό καταπτοημένο άνθρωπο ανάκαρα που χαρίζουν μόνο οι μοσχοβολημένοι από το άρωμα της παράδοσης, χώροι της

πατρίδας μας. Το χτες του Πωγωνίου θα το βρει ο επισκέπτης αισιπάρθενο μόνο στη φυσιογνωμία του τοπίου, γιατί στα έργα των παλιών ανθρώπων, στους ανθρώπους τους ίδιους του Πωγωνίου, η πατίνα του χρόνου έβαλε καταλυτικά τη βούλα της.

Βουνά αγέραστα, βράχια κακοτράχαλα, χαράδρες απύθμενες, πλαγιές καταπράσινες, δρόμοι και μονοπάτια πολυπερπατημένα, δέντρα παμπάλαια, κούτσουρα ριζοβολημένα από αιώνες, βρύσες με νερό και βρύσες που στέρεψαν, σπίτια ορθά και σπίτια που δεν υπάρχουν πια, χτίσματα αχάλαγα και χτίσματα που έγιναν ένας σωρός πέτρες, χωράφια και αμπέλια που είναι σήμερα λόγγα.

Όσο το Πωγώνι δεν είναι συνθεμένο μονάχα από άψυχα στοιχεία όσο και αν αυτά έχουν εκεί πάνω τη δική τους πνοή, τη δική τους γλώσσα, το δικό τους στοιχειωμένο «πρόσωπο». Εκείνο που κύρια μετράει και δίνει τη ζωή και την ανάσα σ' έναν τόπο είναι το ανθρώπινο δυναμικό του. Αυτό κρατάει άσβηστη την εστία του Χτές μέσα στο Σήμερα, αυτό δίνει τις διαστάσεις της διάρκειας και της συνέχειας της ζωής αλλά και της πολιτιστικής φυσιογνωμίας σ' έναν τόπο.

Τα χωριά του Πωγωνίου, που έσφυζαν κάποτε από ζωή, σήμερα είναι έρημα και άδεια. Αφρόντιστα και χορταριασμένα τα γραφικά δρομάκια σφραγισμένα απ' την εγκατάλειψη, ερμητικά κλειστά και βουβά τα περισσότερα απ' τα διώροφα κι ολοπέτρινα αρχοντικά του στο μεγαλύτερο μέρος του χρόνου.

Από καλοκαίρι σε καλοκαίρι ξαναγυρίζει η ζωή στο Πωγώνι μαζί με τους ξενιτεμένους που έρχονται για μια κά-

ποια αναψυχή κοντά στη ρίζα των προγόνων τους, περισσότερο όμως για να κάνουν το χατίρι των γερόντων γονιών τους, που είναι οι μόνοι που ριζοβόλησαν αμετακίνητοι στο γενέθλιο χώρο, οι μόνοι που δίνουν μια κάποια ανάσα αναιμικής ζωής στα χωριά του Πωγωνίου όλο το χρόνο.

Είναι οι τελευταίοι θεματοφύλακες της Πωγωνίσιας Παράδοσης. Αυτοί που δεμένοι πεισματικά με τις ρίζες τους κρατάνε ακόμη με νύχια και με δόντια ζωντανό το παρελθόν του χωριού τους. Αυτοί που στα σκασμένα, από τις αντάρες του χρόνου και της ζωής, πρόσωπά τους στοιχειώνεται το παραμύθι του παλιού καλού καιρού του τόπου τους.

Ένα παραμύθι που μπορείς ακόμη να το ακούσεις καθώς το σιγοψιθυρίζουν μέσα στην μεγάλη ερημιά των καιρών μας, εκείνοι οι ατέλειωτοι όγκοι των παλιών καλών χτισμάτων που όρθωσε κάποτε στον όμορφο τόπο η λαϊκή ψυχή των παλιών ανθρώπων του. Όγκοι που τους συνθέτουν τα βαριά αρχοντικά, οι γραμμένες εκκλησίες και τα ξωκλήσια, τα νεκροταφεία, οι ασίγαστες νερομάνες και οι καλοπελεκημένες βρύσες και τα ψιλοδουλευμένα τέμπλα. Όλα τούτα συνθέτουν ακόμη την μακαρισμένη «μαγιά» του τόπου.

Ως τότε όμως;

Η παράδοση όταν δεν συνεχίζεται ή δεν ανανεώνεται, πεθαίνει. Και στο Πωγώνι το ρολόι της παραδοσιακής ζωής και τέχνης έχει από χρόνια σταματήσει. Κάποτε να βρεθεί ο τρόπος οι χτύποι του ρολογιού να ξαναζωντανέψουν και να ξαναδοθήσουν σύντομα την Πωγωνίσια καρδιά!

Θρησκεία-Κοινωνία-Οικογένεια

Η Αγωγή των παιδιών

Κάποτε μια μητέρα ρώτησε το γιατρό της:
 -Γιατρέ μου πότε να αρχίσω την διαπαιδαγώγηση του παιδιού μου, όταν θα αρχίσει να μιλά, να περπατά, να καταλαβαίνει;»

-Όχι κυρία μου πολύ νωρίτερα.

-Πότε, από τη στιγμή που θα γεννηθεί;

-Όχι και τότε είναι ήδη πολύ αργά.

-Αλλά λοιπόν και πριν ακόμη γεννηθεί ενόσω κυοφορείται;

-Ακόμη νωρίτερα αγαπητή μου από την νεανική σου ηλικία. Από τότε πρέπει να προσπαθήσεις να διαμορφώσεις το δικό σου χαρακτήρα τον οποίο θα κληροδοτήσεις στο παιδί που πολύ αργότερα θα φέρεις στον κόσμο. Από αυτήν την νεανική σου ηλικία φτιάχνεις το χαρακτήρα του παιδιού σου μαζί με το δικό σου.

Αυτή η στιχομυθία, αυτός ο διάλογος είναι μια απάντηση στο μεγάλο θέμα της διαπαιδαγώγησης βαθιά όσο και αληθινή, μια απάντηση που στοχεύει στο κέντρο, στην καρδιά του προβλήματος. Τι είναι λοιπόν η Αγωγή, η διαπαιδαγώγηση, που και πότε αρχίζει, σε τι σκοπεύει, πότε και πώς σταματά;

Το πρόβλημα που ορθώνεται μπροστά μας είναι τεραστίων διαστάσεων και φαίνεται να περικλείει πολλά άλλα επί μέρους θέματα και να συμπεριλαμβάνει όλη τη ζωή. Τελικά όλος μας ο βίος είναι μια διαπαιδαγώγηση.

Ο μέγας φιλόσοφος των αιώνων ο αρχαίος μας πρόγονος Σωκράτης είπε: «Γηράσκω αεί διδασκόμενος», δηλαδή γερνάω και παντοτινά διδάσκομαι, μαθαίνω, διαπαιδαγωγούμαι. Ένας σοφός, ένα πνεύμα που μετά από δυόμισι χιλιάδες χρόνια δεν ευρέθηκε άλλος όμοιός του παραδεχόταν και πίστευε ποτέ δεν ήταν αρκετά αυτά τα όσα έμαθε και κατά συνέπεια συνεχώς έπρεπε να μαθαίνει, να γνωρίζει, να διαμορφώνει γνώμη και άποψη και να προσαρμόζεται διαρκώς στους καινούργιους ορίζοντες που ανοίγονταν μπροστά του διορθώνοντας προηγούμενα λάθη του. Αυθόρμητα και από μόνο του βγαίνει λοιπόν το συμπέρασμα ότι η διαπαιδαγώγηση και μάλιστα η παιδαγωγία του εαυτού μας από εμάς τους ίδιους δεν σταματά ποτέ. Αρχίζει από πολύ νωρίς από τότε που εμείς δεν υπάρχουμε και όταν αρχίζει το θαύμα της ύπαρξης ήδη έχουμε σαν κεφάλαιο την κληρονομιά από τους προγόνους μας, την κληρονομιά από τους γονείς μας μαζί με την καινούργια Θεία Πνοή της ψυχής που μας δωρίζει ο Θεός.

Από τη γέννησή μας, από τη γέννηση ενός παιδιού, ενός ανθρώπου, αρχίζει η ενεργός επέμβαση των γονέων του και του όλου οικογενειακού περιβάλλοντος πάνω στο ήδη υπάρχον κληρονομημένο κεφάλαιο. Πόση προσοχή χρειάζεται εξαρχής ώστε ο νέος άνθρωπος να προσλάβει σωστές και καλές αρχές, χρειάζεται άπειρη αγάπη, ολοκληρωτική αφοσίωση, ατελείωτη φροντίδα, χρειάζεται ένα ζεστό και ήρεμο περιβάλλον ώστε να αποκτήσει ασφάλεια, γαλήνη, σιγουριά και εμπιστοσύνη. Και τότε η μικρή ψυχούλα του αρχίζει να ξεδιπλώνεται και συγχρόνως να προσλαμβάνει τα μηνύματα του γύρω κόσμου που το περιβάλλει. Τι θα δώσουμε σε αυτή την κρίσιμη φάση στο νεοφερμένο πλάσμα; Μη νομίζουμε ότι δεν καταλαβαίνει. Ίσως ο εγκέφαλός του να μη μπορεί να επεξεργαστεί ότι φτάνει

φτάνει σε αυτόν όμως σίγουρα το υλικό καταγράφεται, αποθηκεύεται, και ωριμάζοντας αποδίδει, καρποφορεί καρπούς καλούς ή κακούς αναλόγως με το τι έχει προσλάβει με το τι έχει δεχθεί, με το τι έχει εισέλθει σε αυτό το απίθανο κομπιούτερ. Θα πρέπει να ακούει ωραία λόγια όχι άπρεπα και αισχρά γιατί πολλές φορές τα μαθαίνουν τα μικρά παιδιά που τα επαναλαμβάνουν με όλη τους την αθωότητα χωρίς να ξέρουν τη σημασία τους και γύρω τους χασκογελάνε οι μεγάλοι με νόημα. Φρικτό λάθος. Μην παραπονιόμαστε μετά γιατί δεν έχουν ευγένεια και καλούς τρόπους. Να ακούνε ωραία μουσική και μάλιστα την παραδοσιακή μας δημοτική με τα ωραία της τραγούδια που αναπτύσσουν και το πνεύμα και την ψυχή. Να τα μαθαίνουμε τάξη, υπακοή, σεβασμό, αλλά και προθυμία για οποιαδήποτε εργασία. Οι μητέρες να τα βάζουν να κάνουν μικρά θελήματα και εργασίες και όχι γιατί περιμένουν κάτι από αυτά αλλά για να μην μαθαίνουν στο καθιστό και να τους υποδεικνύουν πάντα το σωστό και να τα διορθώνουν φέρνοντάς τα στο φιλότιμο και επαινώντας την προσπάθειά τους.

Το παιδί από πολύ μικρό χρειάζεται σταθερό περιβάλλον. Όχι φωνές άκαιρες, όχι τσακωμούς μεταξύ των γονέων. Η ειρηνική συνύπαρξη των αντιθέτων οικοδομεί τον πιο καλό χαρακτήρα. Ο αμοιβαίος σεβασμός και η υποχωρητικότητα είναι το καλύτερο παράδειγμα. Η συγγνώμη και η συγχώρεση είναι η αναπνοή, το οξυγόνο της ζωής.

Πρέπει να μάθει ακόμη ότι δεν είναι όλα δικά του, αλλά όλα διαμοιράζονται, όλα είναι για όλους. Είναι μια πολύ κρίσιμη φάση στην ανάπτυξή του. Να μάθει να μοιράζεται τα παιχνίδια του, τα γλυκά του, τα φαγητά του, τα ρούχα του, όλα τα υλικά αλλά και την αγάπη, το χρόνο των γονιών και των δικών του, να μην τα μονοπωλεί. Αλλιώς το παιδί θα γίνει τύραννος όχι μικρός αλλά μεγάλος. Τύραννος για τη μάνα, τον πατέρα, την οικογένεια και μετά την κοινωνία.

Να μάθει να είναι αλτρουιστής και φιλόανθρωπος όχι ατομιστής, να υπολογίζει το συμφέρον και να θυσιάζεται γι αυτό όχι να είναι εγωιστής, συμφεροντολόγος. Πρέπει με παραδείγματα, με ιστορίες, με συμβουλές, να του δώσουν οι γονείς να καταλάβει ότι οφείλει να γίνει χρήσιμος όχι μόνο για τον εαυτό του αλλά και την οικογένειά του, να τιμήσει και το χωριό του, την κοινωνία όλη και την πατρίδα όταν είναι τίμιος, εργατικός, ηθικός.

Το τελευταίο πράγμα που πρέπει να καταλάβει ένα παιδί είναι να μάθει να αξιολογεί τον εαυτό του. Όχι ηττοπάθεια ούτε και αλαζονεία. Όχι δεν αξίζω τίποτα, όχι όμως είμαι εγώ και κανένας άλλος. Μια ρεαλιστική αξιολόγηση του εαυτού μας αναδεικνύει τα ταλέντα του καθενός. Καθένας είναι ξεχωριστός, μοναδικός, ανεπανάληπτος. Μόνο τότε θα νοιώσει το δρόμο του στη ζωή, τη θέση του στην κοινωνία. Όχι μια θέση φανταχτερή και ηγεμονική, αλλά θέση ουσιαστικής προσφοράς μια θέση στα θεμέλια της κοινωνίας, έστω και αφανή.

Οι αρχαίοι Έλληνες είχαν μπροστά τους κάθε στιγμή ένα αδέκαστο, αυστηρότατο κριτή, τη συνειδήσή τους, υπέβαλαν στον εαυτό τους τα ερωτήματα: «Ποι παρέβην, τι δ'έπραξα, τι δ' έρεξα, τι δε μοι δέον και ουκ ετελέσθην;» δηλαδή, πού έκανα μια παράβαση ηθικού νόμου, τι έπραξα, τι είπα καλό ή κακό, χρήσιμο ή προσβλητικό, τι ακόμη έπρεπε να κάνω εγώ και δεν το έκανα.

Αυτή ήταν η αυστηρή αυτοκριτική τους. Και όποιος δικάζει έτσι τον εαυτόν του μόνος του διορθώνεται και δεν υπάρχει λόγος να τον καταδικάσει κανείς άλλος, μόνος του, η συνειδήσή του τον πληροφορεί, τον συγχαίρει, ή τον κατηγορεί. Ας μάθουμε και εμείς οι ίδιοι, ας μάθουμε και τα παιδιά μας να γίνουμε σωστοί.

Πως γνώρισα την οικογένεια Βαβάκου

Θεοφάνης Α. Ζώτος

Συνταξιούχος Δάσκαλος
από την Πολύτσιανη

Ήμουν γυμνασιόπαιδο στην Κέρκυρα, οικότροφος και υπότροφος του Ελληνικού Κράτους στην «Κερκυραϊκή Σχολή». Εκεί με έπιασε ο Έλληνο-ιταλικός πόλεμος στις 28 Οκτωβρίου 1940. Επικίνδυνος βομβαρδισμός δια την ζωή μας. Πολλές ταλαιπωρίες μέχρι την Χιτλερική Γερμανική εισβολή τον Απρίλη του 1941, που η Σχολή μας διαλύθηκε.

Γύρισα στην οικογένειά μου στην Πολύτσιανη, που ακόμη δεν είχε οπισθοχωρήσει ο γενναίος Ελληνικός Στρατός. Πήγα στα Τίρανα για δουλειά. Ο εξάδελφός μου Ανδρέας, γαμπρός Σχωριαδίτης στην οικογένεια του Ρέτζιου, με πάει ένα πρωί, στα Νέα Τίρανα στο σπίτι του Κίτσιου Βαβάκου, μήπως μου βρει καμιά δουλίσσα που είχα τόση οικονομική ανάγκη.

Μαζί με την γυναίκα του με καρτέρησαν στο δωμάτιο της κουζίνας, του δίπταου νεόκτιστου σπιτιού τους.

Με περίμεναν θερμά. Με ρώτησαν πως με ονομάζουν, τίνος είμαι, από πού έρχομαι και εγώ τους απαντούσα λακωνικά, ότι μεγάλωσα ορφανός, φτωχός έχοντας μια ακριβή μάνα και αδελφή.

Ο γέρος με κοίταξε με αγάπη και περιέργεια, σκεπτικός σε τι μπορεί να με βοηθήσει.

Έριξε η γριά στο τηγάκι δύο αυγά και τυρί και μου πρόσφερε άσπρο ψωμί, που εγώ το έφαγα με όρεξη.

Βοήθησα και τον οικογενειάρχη να ποτίσει τα λουλούδια στην αυλή, ιδίως τριανταφυλλίες που ο Γρηγόρης γεωπόνος τις είχε φέρει από την Ιταλία. Λουλούδια πολύχρωμα άφθονα στην μικρή αισθητική αυλή τους.

Μου βρήκε δουλειά ο Μπάρμπα Κίτσιος, σε ένα καφενείο του Διονύση Βλάχου, Μακεδόνας, γαμπρός του Πάντου Παπαγιάννη από την Πολύτσιανη, πλησίον της Γενικής Διεύθυνσης της Κτηνοτροφίας, υπουργείου Γεωργίας που διευθυντής ήταν ο υιός του Δημήτρης, κτηνίατρος, που λίγο χρονικό διάστημα είχε έρθει από τις σπουδές του από την Ιταλία.

Ένα καφενείο παράγκα ξύλινη, απέναντι από το πολιτικό νοσοκομείο. Παραπάνω πολλές στρατιωτικές μονάδες, δουλειά κουραστική όλη την ημέρα όρθιος, σαν βατσουσιά μικρή που βγάζει μεγάλο λαγό.

**Ο καθηγητής
Δημήτρης
Βαβάκος**

Πολλές φορές την ημέρα με τον κρεμαστό δίσκο πήγαινα καφέδες στο

γραφείο του Διευθυντή, των επισκεπτών του και του προσωπικού του που εργάζονταν στο Ίδρυμα.

Γνώρισα τον νεότατο ιατρό, κτηνίατρον Δημήτρην Βαβάκον, ο οποίος ήταν και γαμπρός στην Πολύτσιανη.

Με στοργική αγάπη με περίμενε όταν του προσέφερα τους καφέδες και τους έβαζα ευγενικά στο τραπέζι του γραφείου του, όταν ήταν μόνος ή με επισκέπτες επιστήμονες και στελέχη του κλάδου του. Με συνόδευε με χαμόγελο όταν έφευγα.

Όταν πήγαινα να πάρω τα αδειασμένα φλιτζάνια και ήταν μόνος του με ρωτούσε δια την Κέρκυρα, το νησί των Φαιάκων, κάπου αλλάζαμε και κανένα γαλλικό ή ιταλικό που είχα μπρέσει να συγκρατήσω από το Γυμνάσιο και από τους υποδουλωτές Ιταλούς.

Είχε ένα γλυκό χαμόγελο, μια χαρμόσυνη αλλά σοβαρή προσωπικότητα, μια αδελφική Πωγωνίσια ταυτότητα.

Ο Νέος κτηνίατρος είχε αρχίσει πειράματα στο ίδρυμα σε άλογα, κουνέλια και ασπροπόντικα που τα ταΐζε ο Αντώνης Νταλές, από τις Σχωριάδες, αγαπητός και φίλτατος.

Παρασκεύαζαν εμβόλια για διάφορες ζωικές ασθένειες όπως για το μικρόβιο της λύσσας, την θέρμη της Μάλτας, *Militencis*, την φοβερή θανατηφόρο νόσο του πλάνταγμα Carbon, κ.α.

Τις ενέσεις τις έκλεινε ο Τάκης Ρώσης, στην λάμπα του αλκοόλ ο οποίος ήταν και αυτός γαμπρός Σχωριαδίτης αλλά και καλός παρασκευαστής.

Ο ιατρός πολλές φορές εκφράζονταν με αγάπη δια το Πωγώνι. Είναι φτωχά τα χωριά μας αλλά έχουν ανε-

κτίμητη περιουσία που αν εκμεταλλευτούμε θα ενισχύσουμε την οικονομική κατάσταση της περιοχής, όπως η ξυλεία της Πάρας, της Τσάτιστας και τα γάργαρα νερά της Γκρίκας στον Μύλο του Βάγιου.

Μιλούσε με πατριωτικό πάθος, με αγάπη δια τον τόπο μας, σοβαρός και γλυκομίλητος.

Τον πατέρα του τον Κίτσιο, μαζί με τον Σταύρο Γιάτσε και τον Σπύρο Κορκάρη, οι φασίστες κατακτητές Ιταλοί τους είχαν εξορίσει σε κάποιο νησάκι της Νοτίου Ιταλίας σαν: «Φίλο-Έλληνες» και ας ήταν Έλληνες, οι οποίοι απελευθερώθηκαν αφού τελείωσε ο Ελληνό-Ιταλικός πόλεμος.

Η χρονική αυτή περίοδος Ιούνιος 1941 Ιούνιος 1943, ήταν φορτισμένη με γεγονότα, διότι ο λαός της Μειωότητας κατατάχτηκε στο Μεγάλο Αντιστασιακό Μέτωπο, στο πλευρό των μεγάλων δυνάμεων της Αμερικής, Αγγλίας, Ρωσίας, Γαλλίας και (41) άλλων κρατών. Ο καθένας μας είχε και τα πατριωτικά του καθήκοντα, την παράδοσή μας!

Πολύτσιανη, 3 Σεπτεμβρίου 2005

Θεοφάνης Α. Ζώτος

Ο ΘΕΟΣ Ο ΤΟΥ ΣΠΗΛΑΙΟΥ

Εις της νύκτας το σκοτάδι, έλαμψε χρυσό αστέρι,
κι' εις της Βηθλεέμ την Φάτνην, εκ Περσίας Μάγους φέρει.

Κι' οι σοφοί της Οικουμένης, μετά των πτωχών ποιμένων,
προσκυνούν το Θεϊόν Βρέφος, μακαρίζουν την Παρθένον.

Θεία Φάτνη! Πως εδέχθης, του Θεού το μεγαλείον;
τον Θεόν σπαργανωμένον, πως εκράτησες παιδίον;

Δεν ευρέθη μικρόν λίκνον, δια το Θεόν των όλων;
Και ο Ύψιστος ετέχθη, εις μικρού Σπηλαίου θόλον;

Βασιλείς της γης, Μονάρχαι, ρίψατε τα στέμματά σας,
κι' εις της Βηθλεέμ την Φάτνην, κλίνατε τα γόνατά σας.

Και πτωχοί μετά πλουσίων, προσκυνήσατε το Βρέφος,
τον Θεόν σπαργανωμένον, εις τα ράκη, ως εις νέφος.

Υπερήφανοι του Κόσμου, αλαζόνες εκ του πλούτου,
μάθετε να ταπεινούσθε, εκ του Μυστηρίου τούτου.

Όχι του χρυσού η αίγλη, ούτε των αξιωμάτων,
τον θνητόν δεν εξυψώνουν, προ των θεικών ομμάτων.

Ταπεινούς το πνεύμα θέλει, ο Θεός τους λατρευτάς Του,
και τους αλιείς εκλέγει, ο Χριστός ως Μαθητάς Του.

Την οφρύν την αλαζόνα, του κακίστου Φαρισαίου,
δια του «ουαί» μαστίζει, ο Θεός ο του Σπηλαίου.

Εννέα από τα γνωμικά του Γρηγορίου του Θεολόγου

- Ό,τι δε θέλεις να σου κάνουν μη κάνεις εσύ στους άλλους.
- Ο καλός ο καπετάνιος στη φουρτούνα φαίνεται.
- Είναι αισχρό να συμπεριφέρεται η γυναίκα με τρόπους ανδρικούς.
- Να στολίζεσαι με καλές πράξεις.
- Για κακά λόγια βούλωνε τα' αυτιά σου.
- Ομορφιά είναι τα καλά μυαλά.
- Άλλους να επαινείς και ποτέ τον εαυτό σου.
- Συναναστρεφόμενους με κακούς, θα γίνεις κι εσύ κακός.
- Είναι ντροπή για το γέροντα να είναι αφρονέστερος από τον νέο.

Τα χρόνια που έζησαν οι 15 πρώτες γενεές στη γη.

1. Αδάμ, ο πρωτόπλαστος	939 χρόνια
2. Σήθ, γιος του Αδάμ	912
3. Ενώσ, γιος του Σήθ	905
4. Καϊνάς, γιος του Ενώσ	910
5. Μαλελεήλ, γιός του Καϊνά	895
6. Ιάρεθ, γιος του Μαλελεήλ	960
7. Ενώχ, γιος του Ιάρεθ	365
8. Μαθουσάλας, γιος Ενώχ	969
9. Λάμεχ, γιος Μαθουσάλα	753
10. Νώς, γιος Λάμεχ	950
11. Αβραάμ, γιος Δάρα	175
12. Σάρρα, γυνή Αβραάμ	127
13. Ισαάκ, γιος Αβραάμ	180
14. Ιώβ, γιος Αβραάμ	240
15. Ιωσήφ, γιος Ιακώβ	110

Αβέρτα = συνεχώς, κατά κόρον
Αβο ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ ΣΧΩΡΙΑΔΙΤΩΝ καυσόξυλων στο «Η ΓΕΝΜΗΣΙΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ»

Σχωριαδίτικο ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Η διάλεκτος μας (λέξεις που χρησιμοποιούμε στο χωριό μας).

Οι παρακάτω λέξεις είναι από το βιβλίο του Σωπικιώτη Ηλία Ζήκου "ΣΩΠΙΚΗ, Η ΓΕΝΕΤΕΙΡΑ"

Αβέρτα = συνεχώς, κατά κόρον

Αβωρός = σωρός καυσόξυλων στοιβαγμένων στην αυλή

Αγαλλιάζω = ευχαριστιέμαι, ικανοποιούμαι

Αγγιδιάζω = συστέλλομαι, δεν τολμώ να πω κάτι

Αγγιό = δοχείο, μαγειρικό σκεύος

Αγκούσα = βάρος από πολυφαγία, βαρυστομαχιά

Αγκωνάρι = πέτρα οικοδομών που μπαίνει στις γωνίες

Αγριάδα = ζιζάνιο που φυτρώνει στα χωράφια

Αγωγιάτης = μεταφορέας φορτίων με ζώα επί πληρωμή

Αγωπάνω = επάνω

Αδειάζω = ευκαιρώ, έχω ελεύθερο χρόνο (π.χ. δεν αδειάζω τώρα, έλα αύριο)

Αδράχτι = ξύλο που τυλίγεται το νήμα της ρόκας

Άϊ-Δημήτρης = ο Οκτώβριος μήνας

Αλαγκίτες = είδος κρέπας από ζυμάρι που γίνεται γλύκισμα χριστουγεννιάτικο

Αλάργα = μακριά

Αλισίβα = σταχτόνερο που χρησιμοποιείται ως απορρυπαντικό για τη μπουγάδα

Αλληνάδερφος (ληνάδερφος) = ο ετεροθαλής αδερφός

Αλυχτάω = γαβγίζω

Αλωνάρης = ο Ιούλιος μήνας

Άμπουρας = ο ατμός

Αμπουρίζει = αχνίζει, εξατμίζεται

Αμπώχνω = σπρώχνω

Ανάρια = αραιά

Ανασκιρίζω = ταχτοποιώ, συγυρίζω

Ανατσιριάζω = σιχαίνομαι κάποιο φαγητό

Αντάρα = ομίχλη

Αντέτι = το έθιμο, η συνήθεια

Άντζα = η γάμπα

Αντράδερφος, -φη = ο κουνιάδος, -δα

Αντράλα = αναστάτωση, ταραχή, ζάλη

Αντραλεύομαι = μπλέκομαι, μπερδεύομαι, λαθεύω

Αξιάρχης = ο Νοέμβριος μήνας, οι Άγιοι Ταξιάρχες

Απίδια = τα αχλάδια

Απορρίχνω = αποβάλλω (απόρριξε = απέβαλε), ακούσια διακοπή εγκυμοσύνης

Αποσταίνω = κουράζομαι

ΣΧΩΡΙΑΔΕΣ

χθές - σήμερα - αύριο

www.schoriades.gr
e-mail: adelfotita@schoriades.gr